

> Retouradres Postbus 30314, 2500 GH Den Haag

Agri Facts
T.a.v. de heer J. Haanstra
Godfried van Seijstlaan 26
3703BS ZEIST

info@stichtingagrifacts.nl

Datum 17 oktober 2019
Betreft Reactie op uw brief van 2 oktober j.l

Geachte heer Haanstra,

Op 2 oktober jongstleden heeft het PBL een derde brief ontvangen van de Stichting Agri Facts, waarin u de conclusies van het PBL-rapport 'Geïntegreerde gewasbescherming nader beschouwd' betwist. Hieronder ga ik op uw argumenten in.

Allereerst positioneert u uw brief als een laatste verzoek tot overleg. U heeft echter niet eerder om een gesprek verzocht. Wel hebben wij eerder schriftelijk gereageerd op uw brieven. Vanzelfsprekend bent u van harte welkom bij het PBL nu blijkt dat u alsnog een gesprek wenst.

Daarnaast stelt u in uw meest recente brief opnieuw dat het door het PBL gehanteerde meetnet niet representatief is. U constateert dat bij gebruik van de gehele dataset de gemiddelde daling van het aantal normoverschrijdingen tussen 2013 en 2018 circa 50 procent is, en dat dit veel hoger is dan de 15 procent die het PBL rapporteert. U gebruikt hier echter twee methoden door elkaar: de uitspraken van het PBL zijn gebaseerd op een driejaarlijks voortschrijdend gemiddelde terwijl uw uitspraken zijn gebaseerd op de ruwe data. Bij een correcte vergelijking van de datasets zijn de verschillen statistisch niet significant. Dit hebben we al toegelicht in onze reactie op uw eerste brief d.d. 19 augustus 2019. Voor de goede orde verwijs ik graag naar deze eerdere reactie. Deze kunt u overigens ook vinden op onze website, zoals u uw brieven aan het PBL ook online heeft gezet.

Voorts betwist u het gebruik van het driejaarlijks voortschrijdend gemiddelde om de trend in het aantal normoverschrijdingen te bepalen. In onze reactie op uw tweede brief d.d. 3 september 2019 hebben we aangegeven dat deze methode mede op verzoek van het Platform Duurzame Gewasbescherming is toegepast. De notulen van het Platform kunnen wij u niet toesturen omdat het PBL geen lid is, daarvoor dient u zich, zoals wij eerder aangaven, bij het platform te voegen. De keuze voor het gebruik van het driejaarlijks gemiddelde is recent echter bevestigd door LTO in haar reactie op een interview in het tijdschrift Vork. De

Bezuidenhoutseweg 30
2511 VE Den Haag
Postbus 30314
2500 GH Den Haag
www.pbl.nl

T 070 – 32 88 700

Contactpersoon

Jacqueline Timmerhuis
+31(0) 6-53731180

Jacqueline.timmerhuis@pbl.nl

Secr 070 3288760

Uw referentie

Onze referentie

PBL20190110

Kopie aan

Bijlagen

Bij beantwoording van deze brief graag onze referentie vermelden.

**Planbureau voor de
Leefomgeving**

Datum

17 oktober 2019

Onze referentie

PBL20190110

*Bij beantwoording van deze
brief graag onze referentie
vermelden.*

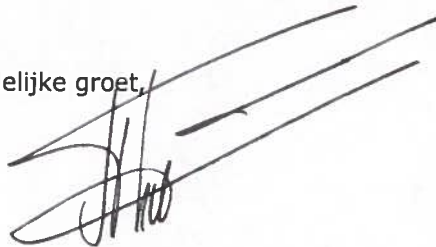
organisatie bevestigt daarin dat ze altijd gepleit heeft voor driejaarlijkse gemiddelden. U kunt dit nalezen in bijgaand artikel:

<https://www.vork.org/nieuws/geloofwaardigheid-planbureau-in-het-geding/>.

U stelt ten slotte dat de door ons gehanteerde statistische methode "misleidend" is en strenger is dan de methoden die in de Regeling monitoring Kaderrichtlijn Water zijn neergelegd. De Regeling schrijft echter niet voor hoe de trend bepaald dient te worden. Uw stelling dat het PBL in strijd met de Regeling handelt omdat wij een statistische bewerking op de gegevens uitvoeren is dus ongegrond. Bovendien stelt de Kaderrichtlijn Water dat een waterlichaam pas voldoet aan de norm als de concentratie van alle stoffen beneden de vastgestelde norm ligt (het 'one-out/all-out' beginsel). Als dit uitgangspunt was gekozen in combinatie met uw verzoek om uit te gaan van de ruwe data, dan hadden we een toename van 2 procent in het aantal locaties met minimaal één stof met overschrijdingen van de waterkwaliteitsnormen moeten rapporteren (zie linkerhelft van figuur 3.13 in het PBL-syntheserapport). De gehanteerde methode die uitgaat van het aantal normoverschrijdingen laat een voor de agrarische sector gunstiger beeld zien, wat de inspanningen van de sector zichtbaar maakt.

Wij zien, kortom, geen reden om eerdere PBL berichten te rectificeren. Maar, zoals hiervoor gezegd, gaan wij graag het gesprek met u aan.

Met vriendelijke groet,

Prof. dr. ir. Hans Mommaas
Directeur